

MỘT SỐ GIẢI PHÁP VỀ XÂY DỰNG ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CỦA HỌC VIÊN ĐÀO TẠO GIÁO VIÊN KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN TRƯỚC ẢNH HƯỞNG CỦA KINH TẾ THỊ TRƯỜNG Ở TRƯỜNG SĨ QUAN CHÍNH TRỊ HIỆN NAY

TRẦN THỊ CHIẾN*

Ngày nhận bài: 22/08/2017; ngày sửa chữa: 22/08/2017; ngày duyệt đăng: 07/09/2017.

Abstract: Under great changes of economy, politics and society nowadays, the process of building revolutionary morality of students trained as teachers of social sciences and humanity at political officer schools has changed and developed continuously. Therefore, the consideration and assessments of impact of socialist-oriented market economy on building revolutionary morality of student trained as teachers of social sciences and humanity at political officer schools are facing difficulties. Hence, it is necessary to have a comprehensive viewpoint to assess causes, on which suitable solutions will be given.

Keywords: Solution, buiding, revolutionary morality, students trained as teachers of social sciences and humanity, political officer school.

Mặt trái của kinh tế thị trường hiện nay đã có ảnh hưởng tiêu cực đến việc xác định mục tiêu, lí tưởng, niềm tin cộng sản, cùng ý chí quyết tâm thực hiện nhiệm vụ học tập và rèn luyện, kỉ luật của học viên, cản trở rất lớn đến việc xây dựng đạo đức cách mạng (ĐĐCM) của họ. Vì vậy, để khắc phục những hạn chế đó, đòi hỏi lãnh đạo, chỉ huy các cấp, cũng như mỗi học viên phải biết phát huy những mặt tích cực, khắc phục những hạn chế, những tiêu cực phát sinh từ kinh tế thị trường, tạo điều kiện cho quá trình xây dựng ĐĐCM của học viên được phát triển bền vững, đúng đắn.

1. Thực trạng xây dựng ĐĐCM của học viên đào tạo giáo viên (GV) khoa học xã hội và nhân văn (KHXH&NV) trước ảnh hưởng của kinh tế thị trường ở Trường Sĩ quan Chính trị (SQCT) hiện nay

1.1. Những tác động tích cực: - Kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa có tác động tích cực đối với việc nâng cao tri thức, xây dựng tình cảm, niềm tin lí tưởng cộng sản, kiên định với mục tiêu, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội; - Tác động tích cực đến tinh thần trách nhiệm, ý chí quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ chính trị trung tâm của học viên; - Góp phần nâng cao tinh thần tập thể, ý thức cộng đồng mối quan hệ đoàn kết của các học viên.

1.2. Những ảnh hưởng tiêu cực: - Mặt trái của kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam hiện nay đã tạo ra các yếu tố gây nên sự hạn chế trong việc xác định mục tiêu, lí tưởng, niềm tin cộng sản; - Làm suy giảm ý chí quyết tâm thực hiện nhiệm vụ học tập; - Tạo ra những yếu tố gây cản trở đến tinh thần dân chủ, rèn luyện kỉ luật và xây dựng nếp sống chính quy của một số học viên.

2. Giải pháp xây dựng ĐĐCM cho học viên đào tạo GV KHXH&NV trước ảnh hưởng của kinh tế thị trường ở Trường SQCT hiện nay

2.1. Nâng cao nhận thức về những ảnh hưởng của kinh tế thị trường đối với việc xây dựng ĐĐCM.

Trau dồi ĐĐCM để tạo nên tảng vững chắc dẫn tới mọi thành công của người cán bộ cách mạng là yêu cầu đặc biệt quan trọng, yêu cầu đó càng trở nên cấp thiết đối với cán bộ quân đội nói chung và GV KHXH&NV nói riêng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng dạy: Người cán bộ cách mạng phải có ĐĐCM, phải giữ vững ĐĐCM mới là người cán bộ cách mạng chân chính, mọi việc thành hay bại chủ chốt là do cán bộ có thấm nhuần ĐĐCM hay là không.

Ngày nay, trước sự tác động của mặt trái cơ chế thị trường, một bộ phận học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT bộc lộ sự yếu kém về ĐĐCM. Biểu hiện xác định giá trị nghề nghiệp không rõ ràng, tư tưởng so sánh thiệt hơn với cán bộ ở các ngành khác, thiếu cố gắng vươn lên trong học tập và rèn luyện. Không ít học viên ảnh hưởng của lối sống thực dụng, đua đòi, trong khi điều kiện kinh tế của bản thân và gia đình khó khăn; tinh thần đấu tranh tự phê bình và phê bình với những biểu hiện tiêu cực hạn chế, ý thức tự giác trong chấp hành quy chế, quy định không cao, “nói không đi đôi với làm”... Nếu không coi trọng giáo dục, rèn luyện chặt chẽ, toàn diện thì chất lượng sau đào tạo sẽ không đáp ứng nhiệm vụ được giao. Do đó, quá trình xây dựng ĐĐCM của học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT hiện nay, trước tác động của kinh tế thị trường vừa có ý nghĩa cơ bản lâu dài, vừa là yêu cầu cấp thiết

* Học viện Chính trị Công an nhân dân

để họ thực sự xứng đáng “làm kiểu mẫu về mọi mặt: tư tưởng, đạo đức, lối làm việc”.

Để nâng cao ĐĐCM cho học viên đào tạo GV KHXH&NV trước tác động kinh tế thị trường ở Trường SQCT là một quá trình công phu, kiên trì, bền bỉ, đòi hỏi phải kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục lí luận với rèn luyện, thực hành trong thực tiễn và sự phối hợp đồng bộ của các lực lượng, của cả hệ thống lãnh đạo, chỉ huy của nhà trường. Cụ thể:

- *Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, coi trọng giáo dục đạo đức và các chuẩn mực giá trị đạo đức người cán bộ chính trị trong tương lai trước những ảnh hưởng của kinh tế thị trường.* Quá trình GD-ĐT ở nhà trường là quá trình phát triển và hoàn thiện nhân cách của mỗi học viên theo mô hình mục tiêu đào tạo, cũng là quá trình phát triển phẩm chất ĐĐCM, là kết quả tổng hợp của nhiều yếu tố, nhiều môn khoa học, cả khoa học cơ bản, cơ sở, chuyên ngành và liên ngành nhưng trước hết là những môn KHXH&NV có ý nghĩa quan trọng trực tiếp quyết định tới chất lượng giáo dục đạo đức cho người học nhất là các môn *Lí luận Chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh* và sự nhận thức về đường lối, quan điểm của Đảng.

Qua học tập, giúp người học có kiến thức sâu, rộng, có niềm tin Cộng sản, có năng lực thực hành và kĩ năng trau dồi và thích ứng với những chuẩn mực đạo đức mới. Từng bước làm chuyển hoá nhu cầu, động cơ, hành vi thói quen đạo đức của nhà giáo. Cần coi trọng giáo dục tư tưởng Hồ Chí Minh về ĐĐCM nói chung và đạo đức của người cán bộ quân đội nói riêng đã được khái quát hoá thành những phẩm chất nhân cách điển hình của “Bộ đội Cụ Hồ”. Đồng thời, cụ thể hoá mục tiêu đào tạo thành các chuẩn giá trị đạo đức nhà giáo quân đội về tình yêu nghề nghiệp, đức khiêm tốn cầu thị, lòng yêu thương con người, say sưa, nghiên cứu, tìm tòi, học hỏi để chiếm lĩnh và làm chủ tri thức, rèn luyện phong cách mẫu mực, nêu gương, văn hoá giao tiếp ứng xử ... thành những yêu cầu cụ thể trong hoạt động hàng ngày, giúp họ hình thành thói quen hành vi đạo đức của người cán bộ chính trị trong tương lai. Quá trình giáo dục đạo đức mới cần chủ động đấu tranh với tư tưởng đạo đức “phi vô sản”, lối sống thực dụng và các hành vi đạo đức sai trái làm tổn hại đến nhân cách người cán bộ chính trị để khi ra hoạt động thực tiễn họ đủ sức đứng vững và phát triển trên cương vị của mình.

- *Phát huy vai trò gương mẫu về đạo đức lối sống của học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT để tránh những tác động tiêu cực của kinh tế thị trường.* Vai trò của học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT không chỉ thể hiện ở việc thực hiện nhiệm vụ theo chức trách, ở quyền uy mà tổ chức quy định. Điều quan trọng là ở chính phẩm chất năng lực, đạo đức,

phong cách, lối sống của họ có ảnh hưởng rất lớn trong đơn vị và mỗi học viên. Thực tiễn hoạt động GD-ĐT cho thấy, trong các nhà trường quân đội, cơ sở nào đội ngũ cán bộ chính trị có năng lực, mẫu mực về mọi mặt thì ở đó đơn vị học viên có nề nếp tốt, mọi hoạt động của đơn vị học viên sẽ huy động được mọi học viên tự giác tham gia. Ngược lại, yếu về năng lực, uy tín thấp, lòng tin của học viên không cao dẫn đến nội bộ mất đoàn kết, chất lượng đào tạo thấp. Vì vậy, nâng cao chất lượng về phẩm chất và năng lực, mẫu mực về đạo đức lối sống luôn là tấm gương sống động đầy sức thuyết phục để tự giác chống những ảnh hưởng tiêu cực của kinh tế thị trường.

- *Chủ động và kiên quyết đấu tranh với chủ nghĩa cá nhân.* Chủ nghĩa cá nhân là mầm mống, là động cơ của ý thức thái độ, hành vi phi đạo đức. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng dạy: nâng cao ĐĐCM phải đi đôi với quét sạch chủ nghĩa cá nhân. Chúng ta tôn trọng và khuyến khích đảm bảo đảm lợi ích cá nhân nhưng kiên quyết chống việc tôn sùng, coi lợi ích cá nhân là mục đích sống, là phương thức sống, là lẽ sống, là chủ nghĩa trong suốt quá trình hoạt động, công tác của người cán bộ cách mạng, nhất là người cán bộ chính trị- người cán bộ của Đảng trong quân đội. Chống chủ nghĩa cá nhân phải được thể hiện cụ thể bằng việc phải tôn trọng tập thể, tôn trọng lợi ích cộng đồng, lợi ích mang tính toàn cục của tập thể đơn vị. Trong cơ chế kinh tế thị trường, sự tha hoá biến chất của một số cán bộ đảng viên trong quân đội là có thật, do vậy việc đấu tranh khắc phục để nâng cao ĐĐCM cho đội ngũ học viên đang được đào tạo thành người cán bộ chính trị là việc làm hết sức cấp thiết và quan trọng, đòi hỏi sự nỗ lực chung của tất cả các lực lượng giáo dục của nhà trường, trong đó có lực lượng cán bộ quản lí giáo dục là lực lượng trực tiếp và quan trọng.

2.2. Quá trình xây dựng ĐĐCM của học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT trong điều kiện ảnh hưởng của kinh tế thị trường. Gắn liền với quá trình giáo dục, rèn luyện và làm cho quá trình giáo dục thành “quá trình tự giáo dục”, “tự rèn luyện” ĐĐCM của đội ngũ này theo tư tưởng Hồ Chí Minh. ĐĐCM của người cán bộ cách mạng nói chung và của học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT nói riêng được thể hiện trong cuộc sống hàng ngày và phải trải qua quá trình tu dưỡng rèn luyện lâu dài, thường xuyên một cách tự giác thì mới có được. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng dạy: ĐĐCM không phải từ trên trời sa xuống, nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong. Người cũng chỉ rõ nguồn gốc của sự tha hoá, suy thoái của ĐĐCM là chủ nghĩa cá nhân. Do đó xây dựng ĐĐCM học viên đào tạo GV

KHXH&NV ở Trường SQCT hiện nay gắn liền với quá trình giáo dục, rèn luyện và làm cho quá trình giáo dục thành quá trình “tự giáo dục”, “tự rèn luyện” ĐĐCM gắn liền quá trình “xây” phải đi đôi với “chống”, không ngừng nêu gương sáng về phẩm chất ĐĐCM của cán bộ, đảng viên. Trên tinh thần đó, để nâng cao ĐĐCM cho học viên hiện nay, cần phải làm tốt mấy vấn đề chủ yếu sau đây:

- *Đội ngũ cán bộ các cấp phải thường xuyên nêu gương sáng về ĐĐCM.* Đây là vấn đề hết sức quan trọng để xây dựng ý thức niềm tin ĐĐCM cho học viên, bởi lẽ đội ngũ cán bộ các cấp, mà trước hết là cán bộ tiểu đoàn, là những cán bộ có tuổi quân, tuổi đời, tuổi đảng có thái độ, hành vi đạo đức tốt sẽ là tấm gương sáng cho học viên noi theo. Đối với học viên đào tạo cán bộ chính trị cấp phân đội thì mọi cử chỉ, hành vi, cách ứng xử, phong cách tác phong công tác của cán bộ quản lý sẽ được học viên lĩnh hội và làm theo. Vì vậy, đội ngũ cán bộ các cấp phải luôn lắng nghe, thấu hiểu và phân đấu thực hiện tốt chức trách, nhiệm vụ của bản thân mà Đảng, Quân đội và nhân dân giao phó. Đó cũng chính là sự biểu hiện cụ thể của trung với Đảng, trung với nước; tận tụy với công việc, với đồng chí, đồng đội.

- *Đẩy mạnh đấu tranh tự phê bình và phê bình, xây dựng môi trường văn hoá lành mạnh để rèn luyện phẩm chất đạo đức cho học viên.* Đó là việc làm quan trọng nhằm xây dựng thái độ và thói quen hành vi đạo đức cho học viên. Trong cuộc sống, những biểu hiện tốt - xấu, đúng - sai, cái đạo đức và cái vô đạo đức thường đan xen, đối chọi nhau thông qua thái độ, hành vi của những con người khác nhau, và ngay trong bản thân mỗi người cũng vậy. Do đó cần phải đẩy mạnh đấu tranh tự phê bình và phê bình để tôn vinh cái đẹp, cái đúng, cái tốt, cái đạo đức và loại bỏ cái xấu, cái sai, cái vô đạo đức trong tập thể đơn vị, xây dựng môi trường văn hoá lành mạnh cho học viên, xây dựng động cơ phấn đấu học tập, rèn luyện thường xuyên, liên tục. Đồng thời cũng phải xử lý nghiêm khắc đối với những thái độ và hành vi không đúng đắn trong học tập công tác và rèn luyện của học viên.

- *Tăng cường giáo dục, rèn luyện đạo đức cho học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT trong hoạt động thực tiễn sư phạm và phát huy các vai trò của họ trong tự giáo dục, rèn luyện.* Giáo dục đạo đức cho học viên không chỉ là những giải pháp mang tính thuần tuý lý luận mà phải coi trọng giáo dục rèn luyện họ trong hoạt động thực tiễn. Thông qua hoạt động thực tiễn thì nhận thức, hành vi đạo đức của học viên được bộc lộ, những chuẩn mực giá trị đạo đức mà họ tiếp thu được kiểm nghiệm, qua đó chúng ta sẽ đánh giá đúng mức độ phát triển hoàn thiện đạo đức của người học. Vì vậy, các hoạt động học tập hàng ngày từ trên giảng đường,

tự học, luyện giảng, thực hành, thực tập ở các đơn vị nhà trường đến các hoạt động xây dựng đơn vị, đến các phong trào chung nhất là các phong trào thi đua phải tổ chức chặt chẽ. Mỗi hình thức hoạt động phải có tính mục đích, tiêu chí đánh giá cụ thể, có yêu cầu cao đối với người học để họ phấn đấu, cần bảo đảm tính nhất quán, khoa học dân chủ trong từng nội dung giáo dục. Vì vậy phải kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục và rèn luyện học viên trong thực tiễn thì các giải pháp khác mới có hiệu quả đồng thời phải phát huy tốt vai trò tự giáo dục, tự rèn luyện đạo đức của các học viên trong suốt quá trình đào tạo.

Phát huy vai trò của học viên trong tự giáo dục rèn luyện đạo đức thể hiện ý thức tự làm chủ bản thân của họ. Công tác GD-ĐT nói chung và giáo dục đạo đức nói riêng chỉ phát huy hiệu quả khi học viên tự giác, chủ động tiếp thu kiến thức, tự chuyển hoá thành động cơ, nhu cầu bên trong của chính họ, biến quá trình giáo dục thành “tự giáo dục”. Vì vậy, chủ thể giáo dục phải thường xuyên quan tâm xây dựng động cơ, mục đích học tập đúng đắn cho người học, tạo điều kiện và môi trường thuận lợi để người học phát huy cao độ nội lực của bản thân để tự khẳng định mình. Những nội dung nâng cao ĐĐCM cho học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT sẽ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường, để sau khi tốt nghiệp họ thực sự xứng đáng trở thành cán bộ chính trị ưu tú vừa “hồng” vừa “chuyên”.

2.3. Tăng cường bồi dưỡng thế giới quan Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng nhất là về tri thức ĐĐCM. Phát huy hiệu quả của cuộc đấu tranh chống lại mọi biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, thực dụng làm hoen ố danh dự quân nhân. Xuất phát từ yêu cầu của sự nghiệp GD-ĐT trong quân đội và từ thực trạng quá trình xây dựng ĐĐCM của học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT hiện nay cần thực hiện tốt một số giải pháp cơ bản sau:

- *Tăng cường giáo dục tính cách mạng, khoa học, vai trò, tầm quan trọng của việc nghiên cứu lý luận chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh cho học viên.* Đây là biện pháp đầu tiên, có ý nghĩa quyết định đến việc hình thành, phát triển ĐĐCM của học viên vì chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng, là kim chỉ nam cho mọi hành động của Đảng ta, trang bị lý luận cách mạng, khoa học nhất cho các đảng Cộng sản và giai cấp công nhân quốc tế vạch ra đường lối, chiến lược, sách lược trong cuộc đấu tranh giai cấp và xây dựng chủ nghĩa xã hội. Do đó, để xây dựng ĐĐCM cho học viên, trước hết cần giáo dục cho họ nhận thức sâu sắc về bản chất cách mạng, khoa học của học thuyết Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, từng bước xây dựng niềm tin về con đường đi lên chủ

nghĩa xã hội mà Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhân dân ta đã lựa chọn, tạo động lực từ bên trong thúc học viên ra sức học tập, rèn luyện để phục vụ cách mạng, phục vụ sự nghiệp xây dựng quân đội.

Giáo dục chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh cho học viên cần đi sâu vào những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác, đặc biệt là các quy luật vận động và phát triển của xã hội loài người, làm cho học viên thấy được chỉ có chủ nghĩa xã hội mới là tương lai của loài người. Bên cạnh đó cần làm rõ sự vận dụng sáng tạo, linh hoạt lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh của Đảng vào điều kiện, hoàn cảnh cụ thể ở nước ta.

- *Đổi mới, nâng cao chất lượng GD-ĐT, đặc biệt là các môn lý luận Mác-Lênin.* ĐĐCM của học viên không tự phát hình thành mà là kết quả tổng hợp của quá trình GD-ĐT của nhà trường, vì vậy việc xây dựng ĐĐCM của học viên phụ thuộc rất lớn vào việc nâng cao chất lượng GD-ĐT. Trước hết, cần nâng cao chất lượng của đội ngũ giảng viên xứng đáng là người thầy tốt, là tấm gương sáng về ĐĐCM cho học viên.

Hiện nay, đội ngũ giảng viên của Trường SQCT được đào tạo rất cơ bản, chuyên sâu ở các trung tâm đào tạo lớn của quân đội và Nhà nước, đáp ứng được mục tiêu, yêu cầu đào tạo của nhà trường và quân đội. Tuy nhiên, để nâng cao chất lượng GD-ĐT của nhà trường nói chung, xây dựng ĐĐCM cho học viên nói riêng đòi hỏi phải không ngừng nâng cao trình độ học vấn, năng lực chuyên môn và phẩm chất cách mạng của đội ngũ giảng viên.

Để làm tốt công tác này, nhà trường cần tạo mọi điều kiện để giảng viên nghiên cứu tình hình thực tiễn ở các đơn vị, tham quan, tìm hiểu, nghiên cứu khoa học ở trong và ngoài nước; cần chăm lo đến các điều kiện, môi trường sư phạm, quản lý chất lượng bài giảng. Ngoài ra, cần áp dụng các chính sách phù hợp nhằm động viên, khuyến khích đội ngũ giảng viên và cán bộ quản lý giáo dục yêu nghề, yên tâm công tác, tạo điều kiện thuận lợi cho họ phát huy hết vai trò của mình đối với công tác GD-ĐT của nhà trường nói riêng, xây dựng quân đội nói chung. Nội dung, chương trình đào tạo luôn phải được đổi mới thường xuyên, sát với yêu cầu, nhiệm vụ cách mạng, nhiệm vụ quân đội và chức trách, nhiệm vụ người học viên đào tạo GV KHXH&NV. Đồng thời, phải thường xuyên cập nhật những tri thức khoa học mới nhất đến với người học, nắm bắt kịp thời sự phát triển của cuộc cách mạng khoa học - công nghệ hiện đại, vận dụng vào quá trình giảng dạy.

Nội dung, chương trình đào tạo là hệ thống các tri thức, kĩ xảo, kĩ năng, các giá trị tư tưởng, khi người học lĩnh hội sẽ hình thành và phát triển ĐĐCM của mình. Đổi mới nội dung, chương trình phải căn cứ vào phương

hướng, nhiệm vụ xây dựng quân đội, phải sát đối tượng, không dàn trải, chú trọng giáo dục chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, trên cơ sở đó xây dựng thành công ĐĐCM cho học viên đào tạo GV KHXH&NV. Việc xây dựng và đổi mới, nội dung chương trình phải bảo đảm tính khoa học, sát, đúng với tình hình thực tiễn. Nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, góp phần nâng cao nhận thức chính trị - xã hội, xây dựng thế giới quan, phương pháp luận khoa học, lập trường giai cấp cho học viên đào tạo GV KHXH&NV, giúp họ có cơ sở để xem xét, đánh giá các vấn đề chính trị - xã hội, hình thành tình cảm, niềm tin, hành vi và thái độ đúng đắn.

Nội dung công tác giáo dục chính trị - tư tưởng phải tập trung vào các môn khoa học xã hội và nhân văn, trong đó nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là điều kiện tiên quyết để xây dựng ĐĐCM cho học viên đào tạo GV KHXH&NV. Bên cạnh việc giáo dục, truyền thụ kiến thức lý luận cần tăng cường các hoạt động thực tiễn, đặc biệt là các hoạt động công tác đảng, công tác chính trị ở các đơn vị học viên, tăng cường giáo dục truyền thống dân tộc, quân đội và đơn vị, thông qua các hoạt động đó để xây dựng ĐĐCM cho người học.

- *Thông qua thực tiễn, nhất là thực tiễn nghề nghiệp để xây dựng, củng cố, phát triển, hoàn thiện ĐĐCM của học viên đào tạo GV KHXH&NV.* Thực tiễn là cơ sở, động lực và là tiêu chuẩn kiểm nghiệm tính vững chắc về tri thức, phẩm chất đạo đức của người học. Theo đó, quá trình xây dựng ĐĐCM cho học viên đào tạo GV KHXH&NV cần kết hợp chặt chẽ giữa trang bị kiến thức với rèn luyện, thử thách người học qua thực tiễn học tập, rèn luyện tại trường. Vấn đề này càng có ý nghĩa quan trọng khi học viên đều là những người còn rất trẻ, vốn sống, kinh nghiệm chưa nhiều, chưa trải qua những biến cố, bước ngoặt lớn của đời sống chính trị - xã hội.

Để phát huy vai trò của thực tiễn trong quá trình xây dựng ĐĐCM của học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT hiện nay cần thực hiện tốt một số nội dung sau:

+ Thường xuyên quán triệt nguyên tắc gắn "lý luận với thực tiễn", "học đi đôi với hành", nhà trường gắn liền đơn vị và xã hội. Để đạt được nguyên tắc này, việc truyền thụ tri thức, giáo dục đạo đức, lối sống phải gắn liền với nhiệm vụ của đất nước, quân đội, nhiệm vụ của đơn vị và gắn với chức trách, nhiệm vụ của người GV KHXH&NV tương lai. Khi truyền thụ cho người học, cần chú ý đến những kinh nghiệm, truyền thống, những bài học quý giá trong đấu tranh dựng nước và giữ nước của cha ông, nhất là thực tiễn của hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ,

qua đó người học rút ra cho mình những bài học kinh nghiệm quý báu. Gắn lí luận với thực tiễn cần được phát huy và thực hiện ngay trong quá trình học tập và rèn luyện tại đơn vị của học viên, bằng việc chấp hành ý thức tổ chức kỉ luật, phát huy tính tự giác, tự học, tự rèn, tự điều chỉnh hành vi và đấu tranh với những biểu hiện tiêu cực.

+ Tăng cường và nâng cao chất lượng của hoạt động thực hành, thực tập, ngoại khóa, đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học nhằm phát huy tính thực tiễn trong xây dựng ĐĐCM của học viên. Thực tập, ngoại khóa là quá trình giúp học viên đem những kiến thức đã học vận dụng vào thực tiễn cuộc sống và công tác phù hợp với xu thế phát triển xã hội, với nghề nghiệp tương lai của mình, đồng thời rèn luyện kĩ năng, kĩ xảo nghề nghiệp chuyên môn. Làm tốt hoạt động thực tập và ngoại khóa là điều kiện giúp học viên có nhận thức đúng đắn, nắm bắt và cập nhật tốt những thông tin để vận dụng có hiệu quả trong học tập, rèn luyện, hình thành phương pháp, tác phong làm việc khoa học, góp phần xây dựng ĐĐCM cho học viên.

Để tăng cường và nâng cao chất lượng của hoạt động thực tập và ngoại khóa cần xây dựng các nội dung, chương trình thực tập thiết thực, phù hợp với các kiến thức được trang bị, với đời sống học tập, công tác của học viên. Thường xuyên tổ chức tốt công tác nghiên cứu khoa học cho học viên. Bên cạnh đó, cần tăng cường số lượng cũng như chất lượng các bài học ngoại khóa thực hành cho từng nội dung công tác đảng, công tác chính trị, từng khóa học, năm học. Ngoài ra, phải thường xuyên cung cấp thông tin và có sự định hướng tư tưởng cho học viên về tình hình, hoạt động của quân đội, các sự kiện của đất nước, qua đó giúp học viên có sự nhìn nhận và thái độ đúng đắn.

2.4. Xây dựng môi trường văn hóa. Con người là sản phẩm của môi trường xã hội, do môi trường xã hội quyết định. Do đó, để xây dựng ĐĐCM cho học viên đào tạo GV KHXH&NV cần thiết phải xây dựng môi trường chính trị - xã hội ở đơn vị quản lí học viên nói riêng và toàn nhà trường nói chung.

Môi trường văn hóa ở Trường SQCT hiện nay là tổng thể các hoạt động của các tổ chức Đảng, tổ chức chỉ huy, tổ chức quần chúng, các mối quan hệ chặt chẽ giữa cấp trên - cấp dưới, GV - học viên, tình đồng chí, đồng đội... đang trực tiếp hàng ngày, hàng giờ tác động đến quá trình hình thành phẩm chất, nhân cách của người học viên đào tạo GV KHXH&NV. Để xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh ở Trường SQCT hiện nay cần thực hiện nhiều nội dung, trong đó cần chú trọng đặc biệt tới một số nội dung sau:

- *Phát huy tốt dân chủ trong nhà trường.* Phát huy tốt dân chủ trong nhà trường có ý nghĩa lớn trong xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, tác động đến quá trình hình thành và phát triển ĐĐCM ở người học. Phát huy dân chủ là phát huy vai trò làm chủ, tính tích cực, tự giác, ý thức trách nhiệm của mọi cán bộ, GV, học viên nhằm nâng cao chất lượng GD-ĐT của nhà trường, chuyển hóa quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo.

Để phát huy dân chủ trong nhà trường cần giải quyết tốt mối quan hệ giữa dân chủ với kỉ luật, dân chủ với tập trung. Nhà trường cần có cơ chế tốt để động viên, khuyến khích mọi người phát huy dân chủ thông qua hệ thống các tổ chức Đảng, tổ chức chỉ huy, tổ chức quần chúng, bảo đảm phản ánh kịp thời, đầy đủ những kiến nghị, tâm tư, nguyện vọng chính đáng của mọi học viên. Đồng thời, cần lãnh đạo, chỉ đạo tốt quá trình phát huy dân chủ bảo đảm dân chủ phải có kỉ cương, kỉ luật, dân chủ phải tập trung, chống dân chủ hình thức, mệnh lệnh, quan liêu hoặc lợi dụng dân chủ để nhằm phục vụ lợi ích cục bộ, cá nhân. Mặt khác cần phối hợp chặt chẽ giữa các tổ chức, các lực lượng, phòng, ban, khoa GV và các đơn vị trực tiếp quản lí học viên trong phát huy dân chủ ở nhà trường hiện nay.

- *Xây dựng hệ thống các tổ chức Đảng, tổ chức chỉ huy và tổ chức quần chúng vững mạnh toàn diện.* Đây là nội dung cơ bản nhằm tạo ra môi trường văn hóa lành mạnh, tích cực, có ảnh hưởng lớn đến quá trình xây dựng ĐĐCM của học viên. Vì các tổ chức có vị trí, vai trò khác nhau, nhưng cùng thống nhất ở mục đích là nâng cao chất lượng, hiệu quả GD-ĐT của nhà trường. Để làm tốt nội dung này trước hết đòi hỏi từng tổ chức phải thực hiện tốt nhiệm vụ, quyền hạn của mình.

Đối với tổ chức Đảng, cần được xây dựng vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Trong hoạt động lãnh đạo của mình, các tổ chức Đảng phải đánh giá trung thực, chính xác thực trạng mọi mặt của đơn vị, nhất là chất lượng chính trị, tư tưởng, chất lượng học tập, rèn luyện, ĐĐCM của từng học viên, chỉ rõ điểm mạnh, điểm hạn chế, rút ra nguyên nhân, trên cơ sở đó đề ra chủ trương, biện pháp lãnh đạo sát đúng, có hiệu quả để nâng cao chất lượng những mặt đó. Trong nội bộ các tổ chức Đảng đòi hỏi phải xây dựng sự đoàn kết, thống nhất, thực hiện tốt nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách, phát huy vai trò trách nhiệm của từng đảng viên.

Đối với tổ chức chỉ huy phải xây dựng được mối quan hệ đoàn kết, thống nhất trên cơ sở chức trách, nhiệm vụ. Giải quyết tốt mối quan hệ cấp trên - cấp dưới, lãnh đạo với chỉ huy. Mỗi cán bộ quản lí phải

(Xem tiếp trang 31)

đánh giá thêm việc đáp ứng được các yêu cầu về tự chủ chuyên môn, về tổ chức hoạt động trải nghiệm, về dạy học tích hợp, dạy học phân hoá và về khả năng kiểm tra, đánh giá HS theo năng lực của ĐNGVTH.

Bước 4: Thông báo kết quả đánh giá, xếp loại GV công khai trong trường.

Bước 5: Lưu trữ hồ sơ đánh giá, xếp loại để dùng cho các quyết định khác về đào tạo, bồi dưỡng, khen thưởng,... nhằm tạo động lực làm việc, tăng cường kĩ năng làm việc, cải thiện hiệu suất lao động và làm cơ sở cho định hướng phát triển nghề nghiệp.

3. Kết luận

Đánh giá ĐNGVTH là một nội dung quan trọng trong quản lí, không chỉ đảm bảo cho đội ngũ này có đủ năng lực để thực hiện công việc hiện tại và tương lai, mà còn tạo động lực lao động của các thành viên và toàn bộ nguồn nhân lực trong trường tiểu học. Kết quả khảo sát cho thấy công tác đánh giá ĐNGVTH ở tỉnh Đắk Nông hiện nay chưa lượng hóa được năng lực thực sự của ĐNGVTH và gần như phụ thuộc cảm tính của đội ngũ quản lí. Trên cơ sở thực trạng, nghiên

cứu cũng đề xuất biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác đánh giá theo hướng lấy kết quả, chất lượng, sự tiến bộ của HS làm thước đo chính để “đo” năng lực của ĐNGVTH. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Nguyễn Thị Mỹ Lộc (chủ biên, 2012). *Quản lí giáo dục - một số vấn đề lí luận và thực tiễn*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [2] Bộ GD-ĐT (2007). *Quyết định số 14/2007/QĐ-BGDĐT ngày 04/05/2007 ban hành Quy định về Chuẩn nghề nghiệp giáo viên tiểu học*.
- [3] Bộ GD-ĐT (2014). *Thông tư số 30/2014/TT-BGDĐT ngày 28/08/2014 ban hành Quy định đánh giá học sinh tiểu học*.
- [4] Bộ GD-ĐT (2016). *Thông tư số 22/2016/TT-BGDĐT ngày 22/09/2016 sửa đổi, bổ sung một số điều của Quy định đánh giá học sinh tiểu học ban hành kèm theo Thông tư số 30/2014/TT-BGDĐT ngày 28/08/2014 của Bộ trưởng Bộ GD-ĐT*.
- [5] Trần Kim Dung (2009). *Quản trị nguồn nhân lực*. NXB Thống kê.
- [6] Nhóm tác giả của Business Edge (2004). *Bản chất quản trị nguồn nhân lực*. NXB Trẻ.

Một số giải pháp về...

(Tiếp theo trang 9)

thực sự là tấm gương tiêu biểu về phẩm chất, nhân cách, về năng lực công tác, đặc biệt là về ĐĐCM. Đối với các tổ chức quần chúng, phải thường xuyên củng cố, kiện toàn thực sự là nơi tập hợp, đoàn kết, giáo dục học viên có hiệu quả. Các tổ chức này phải định hướng tích cực cho học viên thông qua các hoạt động của mình, hướng vào xây dựng các giá trị, chuẩn mực xã hội tiến bộ, đấu tranh chống các biểu hiện tiêu cực trong đơn vị.

- *Chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho học viên*. Đây là một biện pháp tích cực để xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh tại đơn vị nói riêng và trong toàn nhà trường nói chung, tác động tích cực đến ĐĐCM của học viên. Để thực hiện tốt biện pháp này nhà trường cần quan tâm bảo đảm tốt đời sống vật chất, tinh thần cho người học như: vấn đề ăn, uống, sinh hoạt, giải trí,... đẩy mạnh các hoạt động văn hóa với nhiều hình thức phong phú, hấp dẫn, đáp ứng nhu cầu về tinh thần.

Quá trình xây dựng ĐĐCM của học viên đào tạo GV KHXH&NV ở Trường SQCT hiện nay đòi hỏi phải có nhiều cách thức, biện pháp khác nhau, trong đó nâng cao chất lượng GD-ĐT của nhà trường là

biện pháp cơ bản, hàng đầu. Bên cạnh đó cần nâng cao trình độ nghiên cứu lí luận chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh cho học viên, xây dựng môi trường văn hóa chính trị - xã hội lành mạnh, xây dựng mối quan hệ đoàn kết, tốt đẹp trong tập thể học viên. Đặc biệt là phải phát huy vai trò của yếu tố chủ quan của người học viên trong xây dựng ĐĐCM cho họ, các biện pháp này phải được thực hiện một cách thường xuyên, đồng bộ thì mới đem lại hiệu quả cao. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Trần Sỹ Phán (1999). *Giáo dục đạo đức đối với sự hình thành và phát triển nhân cách sinh viên Việt Nam trong giai đoạn hiện nay*. Luận án tiến sĩ Triết học, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh.
- [2] Bùi Đình Phong (2003). *Tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò của đạo đức cách mạng và sự thống nhất giữa tài và đức*. Tạp chí Lí luận chính trị, số 1, tr 3-7.
- [3] Trần Văn Phòng (2003). *Tiêu chuẩn đạo đức của người cán bộ lãnh đạo chính trị hiện nay*. Tạp chí Lí luận chính trị, số 5, tr 5-9.
- [4] Nguyễn Trọng Phúc (2007). *Rèn luyện, nâng cao đạo đức cách mạng một nội dung quan trọng trong công tác xây dựng đảng hiện nay*. Tạp chí Cộng sản, số 6, tr 12- 17.
- [5] Phạm Phương Thảo (2003). *Thực trạng suy thoái đạo đức lối sống của cán bộ, đảng viên và biện pháp khắc phục*. Tạp chí Xây dựng Đảng, số 11, tr 17-24.